

Ny gäst vid fågelbordet

JanetJander

Under sommaren -92 dök en ny bekantskap upp i några trädgårdar i Falun och Bjursås. Normalt kommer ett antal "ogräs" upp i närheten av fågelborden. I vanliga fall brukar jag rensa bort dem utan åtskillnad men av någon anledning dröjde det så länge (det gör så ibland) att jag kunde se att en av plantorna var annorlunda. Först påminde den om rölleka men så småningom förstod jag att det handlade om en art jag inte sett tidigare. Jag väntade med spänning på att blommorna skulle visa sig så att jag skulle kunna artbestämma den. Medan jag väntade på det fick jag syn på samma art på två ställen i Bjursås. I bägge fallen växte plantorna i närheten av fågelborden. Då jag frågade trädgårdsägarna var de köpt fågelfröna visade det sig att vi alla tre hade handlat på samma ställe, nämligen på VIVO i Bjursås. Tyvärr hade jag slängt fröpåsen, men en av trädgårdsägarna i Bjursås kunde upplysa mig om att påsen var helt utan text och att fröna var köpta i lösvikt. Jag har inte lyckats få reda på var fröna ursprungligen kom ifrån men jag har inte gett upp helt än.

Så småningom växte plantorna till sig så mycket att det gick att artbestämma dem. Med hjälp av Lennart Bratt och Den Nordiska Floran bestämdes de till malörtsambrosia, *Ambrosia artemisiifolia* (se Trollius nr 9 sid 25).

Malörtsambrosian är en korgblommig växt som ursprungligen kommer från Nordamerika. Ambrosiorna tillhör underfamiljen Asteriodeae. Floran berättar vidare att malörtsambrosian är en sällsynt och tillfällig gäst i vårt land men att den kan dyka upp på ruderatplatser. Utbredningskartan visar att det är i Götaland och södra Svealand växten har hittats, så detta är måhända ett av de nordligaste fyndplatserna. Det är dock den av de tre ambrosiaarterna som påträffats i Sverige som går längst norrut. Växten är ganska storväxt, de plantor jag såg var mellan 50 och 100 cm. Plantorna var ganska rikt förgrenade och bladen dubbelt parflikiga med spetsiga flikar. Jag fick vänta länge på blommorna och när de väl kom var de inte mycket att se. Det var föresten bara en av de tre plantorna som hann blomma innan frosten förödde dem. Små honblommor satt i bladvecken medan hanblommorna satt samlade i en axliknande samling i toppen på stjälken och grenarna. Blomkorgarna var mycket små och brungröna. Bladverket var dock vackert och växten försvarade väl sin plats i rabatten.

Gissa vem som kommer att vara lat vad beträffar ogräsrensning i fortsättningen!
Jo....

JanetJander